

Organisasjonsprosessen vil få sitt endelige punktum under landsstyremøtet i mai

Endret organisasjon – nye lover

I mai skal landsstyret sette et endelig punktum for den langvarige organisasjonsprosessen vi har bak oss. Under landsstyremøtet i Bergen i fjor ble det besluttet hvordan Legeforeningen i alle hovedtrekk skal se ut, og hvordan rolle-, funksjons- og oppgavefordelingen skal være mellom våre ulike organer. Det som nå gjenstår er å sette landsstyrets vilje ut i livet gjennom å gi vedtaket lovs form.

Fjorårets landsstyre så at det ville dreie seg om såpass omfattende lovendringer at man like gjerne kunne gjennomføre en alminnelig oppdatering og modernisering av hele lovverket. Våre lover har gitt rammene for foreningens virksomhet i lang tid, og lovene blir 60 år innen revisjonen trer i kraft. Fra 1947 har uttallige lovendringer til sammen skapt et lappverk som det blir godt å få ryddet opp i. Landsstyremøtet vil måtte beskjeftige seg en del med detaljer og formuleringer, men det skal ikke få overskygge det som vil bli stående igjen som skjellsettende i Legeforeningens historie. Det er integreringen av de fagmedisinske foreninger som prinsipielt likeverdige med lokalavdelinger og yrkesforeninger.

Å få til en tettere integrering av spesialforeningenes virksomhet har vært et ønske helt siden landsstyremøtet i Oslo i 1999, da det såkalte Profilutvalget lanserte et behov for å skjerpe foreningens faglige profil. Ønsket ble fulgt opp av landsstyremøtet i Sandefjord i 2001, der det etter Henrik Hofgaards gnistrende foredrag ble en alminnelig forståelse for at dette var nødvendig. Behovet for troverdighet til vårt engasjement i utdanningsmessige og fag- og helsepolitiske spørsmål hadde lenge tilsagt en slik integrering. Det samme gjaldt behovet for tilstrekkelige ressurser til faglig virksomhet. Bare full integrasjon i Legeforeningen ville sikre dette.

Da organisasjonsutvalget presenterte sin progresjonsrapport på landsstyremøtet i Tromsø året etter, ble det fremlagt flere modeller for hvordan den faglige virksomhet kunne få en sterkere status i foreningen. Det ble foreslått en styrking av fagavdelingen i sekretariatet, og for første gang ble en mer radikal tanke diskutert – om man i fremtiden skulle bygge medlemskapet i Legeforeningen på tre akser: geografi, yrke og fag.

Spranget fra tanke til handling skjedde i Molde i 2003. Landsstyret tok da et langt skritt for å integrere faget. Sekretariatet skulle bygges opp for å kunne yte sakkyndig hjelp til spesialforeningene og økonomisk bistand til prosjekter innen fag- og kvalitetsutvikling. Man så for seg en fagavdeling i sekretariatet som en arena for samhandling spesialforeningene i mellom, og mellom disse og resten av Legeforeningen. Fra 2004 skulle sekretariatet være styrket med to årsverk med sikte på å betjene de spesialforeninger som dekker én eller flere medisinske spesialiteter. Landsstyret ville ha økt innsats og prosjektstøtte på områdene utdanning, fag- og kvalitetsutvikling. Sentralstyret skulle innlede dialog med spesialforeningene om den nærmere utforming av et utvidet støttetilbud fra hovedforeningen. Dessuten ble sentralstyret pålagt å utrede spørsmålet om obligatorisk faglig medlemskap.

Sentralstyret hadde dermed et mandat som innebar at man i full bredde kunne ta opp alle de spørsmål som måtte belyses før landsstyremøtet i Bergen. På dette landsstyremøtet vedtok man å gå inn for en endring av de fagdefinerte spesialforeningene til obligatoriske fagmedisinske foreninger. Det er en av de største organisasjonsendringene i Legeforeningen.

Spesialforeninger som representerer en spesialitet får status som underavdelinger av Legeforeningen på lik linje med lokalavdelingene og yrkesforeningene og omdøpes til *fagmedisinske foreninger*. Alle legemedlemmer, også ikke-spesialister vil bli avkrevd en fagkontingentdel som vil erstatte dagens kontingent til spesialforeningen. Spesialister blir automatisk medlem mens ikke-spesialistene selv kan velge om de vil slutte seg til en fagmedisinsk forening og i tilfelle hvilken. De fagmedisinske foreningene vil bli styrket mht ressurser og rettigheter for å sikre bedre vilkår for utviklingsarbeidet innen faget. Moderforeningens bestilling vil som tidligere være å få støtte og råd i faglige spørsmål – noe begge parter forhåpentligvis vil ha glede og nytte av. Det vil også være ønskelig at de fagmedisinske foreninger tar initiativ overfor moderforeningen sentralt eller lokalt. Derigjennom vil man sikre at faglige premisser tydelig ligger til grunn når Legeforeningen foretar veivalg og inntrar standpunkter i fag- og helsepolitikken.

De fagmedisinske foreningenes profil som faglige foreninger skal ikke endres, for eksempel skal de fortsatt forholde seg autonomt til prioritering og utforming av høringer. Dagens spesialforeninger har ofte både nasjonale og internasjonale nettverk, og alle har brede ansvarsfelt med videre- og etterutdanning, kursvirksomhet, fagutvikling og kvalitetsarbeid. Slike aktivitetsområder påvirkes i prinsippet ikke av endringen fra spesialforening til fagmedisinsk forening. Et økt antall medlemmer vil bidra til at arbeidet forsterkes.

Det blir landsstyrets ansvar å sørge for at de fagmedisinske foreninger får den støtte de trenger for å fylle sin rolle, på samme måte som landsstyret hittil har sørget for ressurstilgangen til fylkesavdelinger og yrkesforeninger. Denne endringen blir også markert gjennom en fordobling av antall landsstyrerepresentanter fra 10 til 20, som skal velges på grunnlag av fagmedisinsk tilhørighet.

Mangfoldet i den faglige organiseringen i Legeforeningen tilsier at vi er åpne for at endringen kan kreve ulike tilpasninger for å bli organisatorisk vellykket. Det skal vi greie! Tiden er kommet for å omsette Landsstyrets prinsippvedtak til konkret lovtekst, økt aktivitet og engasjement på alle plan i foreningen.

Torunn Janbu

Torunn Janbu
torunn.janbu@legeforeningen.no
president